

# LES CIRCUMSTÀNCIES

DEGÀ DELS DIARIS REPUBLICANS DE LA PENÍNSULA.—PORTAVEU D'ACCIÓ CATALANA

ANY LVII.—NÚM. 91.—PREU: 10 CENTIMS

REDACCIO: VILÀ, 12.—IMPRENTA I ADMINISTRACIÓ: RAVAL BAIX DE JESUS, 22

REUS, DIMARTS, 22 D'ABRIL DE 1930

El nostre lema és:

Catalunya

Liberalisme

Democràcia

República

FRANQUEIG CONCERTAT

## LA RESPONSABILITAT DE LES DRETES

Seguint el camí que inicià en Miquel Maura, un altre polític de prestigi i com ell, monàrquic, Alcalà Zamora, s'ha declarat partidari d'una República moderada com a forma de govern d'Espanya, en un recent discurs a València, fent tanta sensació les seves declaracions que adhuc ha motivat que se'n parlés en el darrer Consell de Ministres.

Benvingut sigui aquest novell republicà a les nostres files, si, com creiem les seves manifestacions són la sincera expressió del seu sentir, i felicitem-nos de la comprensió que demostren tenir certs homes de la dreta en aquests moments històrics de la vida de la Pàtria.

No són aquest temps els que, com deia l'Estelric a «La Veu de Catalunya», aquells en què Prim, creient sens dubte que Espanya no estava preparada per tenir una República, cercà un monarca estranger perquè la regis; des del 1873 en què es feu un assaig, més fructífer del que molts creuen, fins avui, han passat moltes coses a Espanya, que un esperit crític, per apassionat que estigué, no haurà pogut deixat d'observar, i comprendre'n l'importància per treure'n conseqüències gens favorables a la continuació de l'estat present.

La desfeta colonial, la guerra del Marroc, el desordre interior polític i social, i la Dictadura, dissotjadament soferta prop de set anys, incomprendible en un país civilitzat, són fets que cada un d'ells per si sol justificaria un canvi d'opinió, per arrelada que estigué.

Els elements monàrquics que han justificat tenir una visió més clara de l'esdevenir d'Espanya, desfent-se de prejudicis, han manifestat llur disconformitat amb la Monarquia, fent una labor de patriotisme molt d'agair perquè el seu gest, a més de desfer l'equívoc de què els republicans havien d'essèr força menja capellans i enemics de l'ordre.

com per molts s'havia vingut entenent, ha vingut a engrandir el ja nombrós rengle de gent capacitada per governar amb garantia d'eneert, i que omplena les files republicanes.

Molts dels indecessos, i temores veuran amb les noves incorporacions als partits de la República, que la propaganda per aquest règim i la seva implantació propugnada pels dirigents, no és un perill per l'ordre social ni és el començament d'un camí que pugui portar a una desfeta anàrquica.

Els abstencionistes i els pessimistes què, ilusos, pensen encara en la possibilitat d'una segona Dictadura fan més mal que els agitadors professionals, perquè oblidan que les corrents polítiques espanyoles justificadament tenen una trajectòria ben dibuixada que pot aconseguir-se amb la col·laboració de tots, sense perills de cap mena. Per altra part el mateix cabdill dels radicals no s'ha deixat de dir que acceptaria la cooperació dels elements que havent estat monàrquics es decidissin per les seves idees, i tampoc han dit els démés partits republicans, que neguessin el seu abrac fraternal als què fins ara haguessin finit una manera de pensar contraria als seus principis.

El partit republicà hi acullirà a tothom amb simpatia; està ben definit el seu programa i els seus homes són avui una seguretat de bon governament, i la seva actuació no pot ser temer que porti un desgavell anàrquic, ni la vergonya intolerable d'una Dictadura; si malgrat, tot algun d'aquests dos desastres pogués venir, els únics responsables en serien els que figuren en els partits conservadors per no haver volgut evolucionar a temps quan ho precisava la voluntat del poble conscient.

Gaiquí damunt d'ells la responsabilitat de la Història.

JOSEP PUÑET ROSICH.  
Barcelona, Abril de 1930.

vernativament pels següents motius: «anarquista, sindicalista, comunista y separatista. Individuo muy peligroso». Figureu-vos quina aglomeració d'idees, les unes antitètiques amb les altres. Però aquell funcionari, que devia ésser aplaudit pel seu bon zel, no estava per raons. Calia mostrar uns arguments ben convinents. Sabem d'un altre que al fer-li l'interrogatori el funcionari li diugué:

—Vostè és anarquista.

—No, jo sóc cristia. Crec amb Crist.

—Està bé. Crist també era un anarquista.

(I quedà detingut i fixat com anarquista).

De la mateixa manera que és fs una campanya pro-amnistia, se n'ha d'inaugurar una altre per l'abolició de les funestes fitxes policials. A fi de comptes la majoria dels presos ho són com a conseqüència d'uns mals informes arxivats a la Quefatura de Policia.

Hem de desterrar d'una vegada el perill de que uns dignes ciutadans puguin ésser arrastrats de llurs cases pel sol fet d'unes sospites o d'uns mals informes llegendaris. Els ciutadans hem de tenir una garantia més completa que ens asseguri no ésser molestats mentre no s'hagin infringit les lleis.

Però per arribar a aquesta era de dignitat civil, cal primàriament destruir les vergonyoses fitxes. Mentre aquestes existixin en els arxius policials, no tindrem cap seguretat ni garantia d'ésser respectats. Al més petit aviat seran separats de la seva esposa, dels seus fills, per a ser internats, en unes reixes infectants, marits respectables, fills models.

Si el govern Berenguer de veritat vol anar a una pacificació dels esperits, una de les mides principals que cal adoptar és la destrucció total d'aquestes fitxes, causa de tants infortunis i males-tars.

S'ha de fer desaparèixer tot el que porti el signe humiliant de la dictadura; persecucions, retricions, exilis. Però també és de necessitat abolir les fitxes de la justícia que són una documentació constant al servei de l'arbitrariet i de la injustícia.

(D'«El Federal» de Sabadell).

### Banc de Reus

de Descomptes i Préstecs

Pagueu els cupons  
n.º 14, 15 i 16 d'acions Hotel Ritz de  
Barcelona S. A. i  
tots els de venci-  
ment corrent

moment que la feina indigna de la confidència fou avalada i aplaudida pel dictador. Compteu amb quina audàcia (?) no havien de treballar els malvats que feien chor a l'entorn del general Primo de Rivera!

Cal destruir totes les fitxes: les dictatorials i les pre-dictatorials. Repugna pensar que un pacífic ciutadà hagi d'estar sempre amb el perill constant d'ésser molestat i maltractat de la policia per la incomprendible raó de què un dia fou delatat per un representant de les baixes passions.

I, sobretot, cal tenir en compte la manca d'escrupols amb què aquestes fitxes foren confeccionades. Un amic nostre fou fitxat amb ocasió d'ésser detingut go-

### Subscripció pro-presos catalans

Iniciativa de «La Rambla de Catalunya» i recollida per «Penya Magre»

#### SEXTA LLISTA

Anterior Ptas. 334'80

Josep Piñol (fill)	1'
J. S. M.	1'
Manuel Moles	1'
Enric Barberà	2'
Josep Mosegui	1'
Sra. Assumpció Anguera	1'
Vicens Pons	1'
E. V.	0'50
Enric Fernández	1'
Josep Trull	1'
Agustí Cardona	1'
Enric Savall	1'
Josep Figueras	1'
F. P.	1'
Batista Pallejà	1'
Josep Martí	1'
Josep Riquet	1'
Josep Cavallé	1'
Enric Corta	1'
Josep Capdevila	1'
Jaume Giner	1'
Géssar Codina	1'
Recaptació al Centre Republicà Autonomista	80'40
Sr. President del Centre Republicà Autonomista	5'
Senyor Padrol	1'
Simeó Esteban	0'50
Agustí Cort	0'50
Isidre Casanova	0'50
Josep M. Cort	0'50
F. Bofarull	0'50
Joan Pallejà	0'50
R. S.	2'
Agustí Solé	0'50
Pere Marcó	1'
Isidre Gibert	0'50
Pere Boix	0'50
Emili Aulés	1'
Josep Pellicer	0'50
X. X. X.	1'

Pessetes 454'70

(Seguirà)

El total recapitrat se rà remès a la redacció de «La Rambla de Catalunya», per ésser addicionat a la llista per ell commencada.

Els reben donatius:

Estatje de la «Penya Magre», Bar Berlin.

Llibreria Nacional i Estrangera.

Sastreria «Castignani» (abans Escudero).

Cicles «Gras».

Impremta Les CIRCUMSTÀNCIES.

A tots els establiments que tinguin el deute autoritzat o cedit per aquesta Penya, feu tots un donatiu! Una almoina!!!

Mig dependent es necessita a la Drogueria Mariné, Plaça de Prim.

### INFORMACIÓ LOCAL I GENERAL

Dissaple a la nit sortiren tres colles de Caramelles, entonant les tradicionals cantades a la Pasqua i a la Primavera.

A les deu, i davant nombrosa concorrència, es feu el Concurs front les Cases Consistorials, el jurat del qual va emetre el següent fall:

Primer premi, 100 ptes., «Bar Basora».

Segon id., 50 ptes., «Grup del C. R. A.»

Tercer id., 15 ptes., «Bar Modern».

Després del Concurs, les Caramelles donaren nombroses audiències en diversos punts de la ciutat, constituint el seu comés una nota molt simpàtica.

Aahir es celebrà a Tarragona la festa d'homenatge a la vellesa i la inauguració del nou casal que la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis hi acaba de bastir pèr a Sucursal.

De Reus hi assistiren varis autoritats, el Director d'aquesta Sucursal Sr. Fransoy, els vellets reusencs designats, varis conviats i representants de la Premsa local.

Demà direm quelcom dels actes celebrats a la veïna capital amb tan bells motius.

La diada de Pasqua se celebrà com cada any, contribuint el mal temps a que el públic omplèn els espectacles.

A «El Olimpo», «La Palma», el «Centre Republicà Autonomista» i la «Casa del Poble» hi tingueren lloc lluïts balls, els quals es vegeuen concorregudissims de gent jove.

L'únic que es notà a faltar en diada com la del diumenge, fou una audiència de sardanes i concert per la Banda Municipal.

Ahir es sacrificaren a l'Eschorxador públic 30 moltons amb un pes de 995 kilos, 4 badelles amb 1210 kilos, 3 cabrits amb 34'5 kilos; 8 tocinos, amb 657 kilos.

Per tal de que el personal que confecciona Les CIRCUMSTÀNCIES pogués gaudir de la festa d'ahir, publiquem tan sols la present fulla.

El senyor Sanchez Guerra ha dirigit un telegrama al senyor Alcalà Zamora felicitant-lo pel discurs que aquest va pronunciar a València.

Al Sr. Alcalà Zamora se li segueix sumari per alguns conceptes vertits en el seu darrer discurs declarant-se republicà.

Contràriament a lo que ha dit la premsa de Barcelona de que En Macià no s'acolliria al decret d'amnistia, podem avenir als nostres lleïdors que l'ex-diputat per Borjes Blanques arribarà a la ciutat comtal el diumenge de Pasquetes.

Properament veurà la llum la nova publicació «Diari de Vich».

L'Ajuntament de Vilafranca del Panedés en virtud d'un acord del plé ha elevat al governador civil una instància sollicitant autorització per a col·locar la bandera catalana al balcó de les Cases Consistorials.

## LES FITXES

El doctor Aiguader des de les planes de «La Rambla» ha fet una vibrant protesta per l'ús de les fitxes policials. Aplaudim entusiàsticament aquest gest del doctor Aiguader i ens hi adhem fermament. L'ús de les fitxes per a distingir els idealistes—com si fossin uns criminals vulgars—han de desaparèixer. I s'imposa ara més que mai, per la fabricació excésiva que en van fer els esbirros de la dictadura.

El lapse dictatorial s'ha distingit, potser, per l'abundància de confidències que, seguidament es convertien en detencions i processaments, amb les seves co-responsables fitxes. Arribà fins un

Oficina de Farmàcia : Centre d'Específics

= de =

### Francisca Cavallé i Pi

Raval alt de Jesús, 40 - Teléfon núm. 9 A

Acurada preparació  
de fòrmules magis-  
trals amb productes  
de les  
més acreditades  
marques

Oxigen pur  
Injectables



Avisant per telèfon es recolliran i es els serviran encàrrec a domicili

Extens assortit  
en Perfumeria  
de producció nacio-  
nal i estrangera

Aigües Minerals

Ortopèdia

Herboristeria

# Banc de Bilbao

Fundat en 1857

Capital social : Pessetes 100.000.000. Capital emès desemborsat (60 milions) i reserves (65 milions). Pessetes 125.000.000.

Direcció telegràfica : Bancobao : Sucursals a Espanya i al' Estranger

Casa Central : BILBAO

Realitzat totes les operacions de Banca i Bolsa.—Dipòsit de valors.—Canvi estranger.—Crèdits comercials i personals.—Compra-venda de valors.—Cobrament de cupuds.—Descomptes Comercials.—Imposicions en Compte Corrent a la vista i a plaç.—Imposicions en Llibretes d'Estalvi, amb 3% mig per cent d'interès, etc., etc.

## BANC DE BILBAO

### Agència de Reus

## Koninklijke Nederlandse Stoomboot Maatschappij Amsterdam

Det Forenede Dampsksibs Selskab Aktieselskab  
**Copenhague**

Companies de Navigació amb servei regular per a Holanda i Dinamarca, lluirant coneixements directes per a totes les poblacions d'Holanda, Bèlgica i Alemanya, i ports de Rhin, Escandinavia i Báltic.

Agents a Tarragona : Fills de P. Ferrer Mary.

## Banc de Catalunya

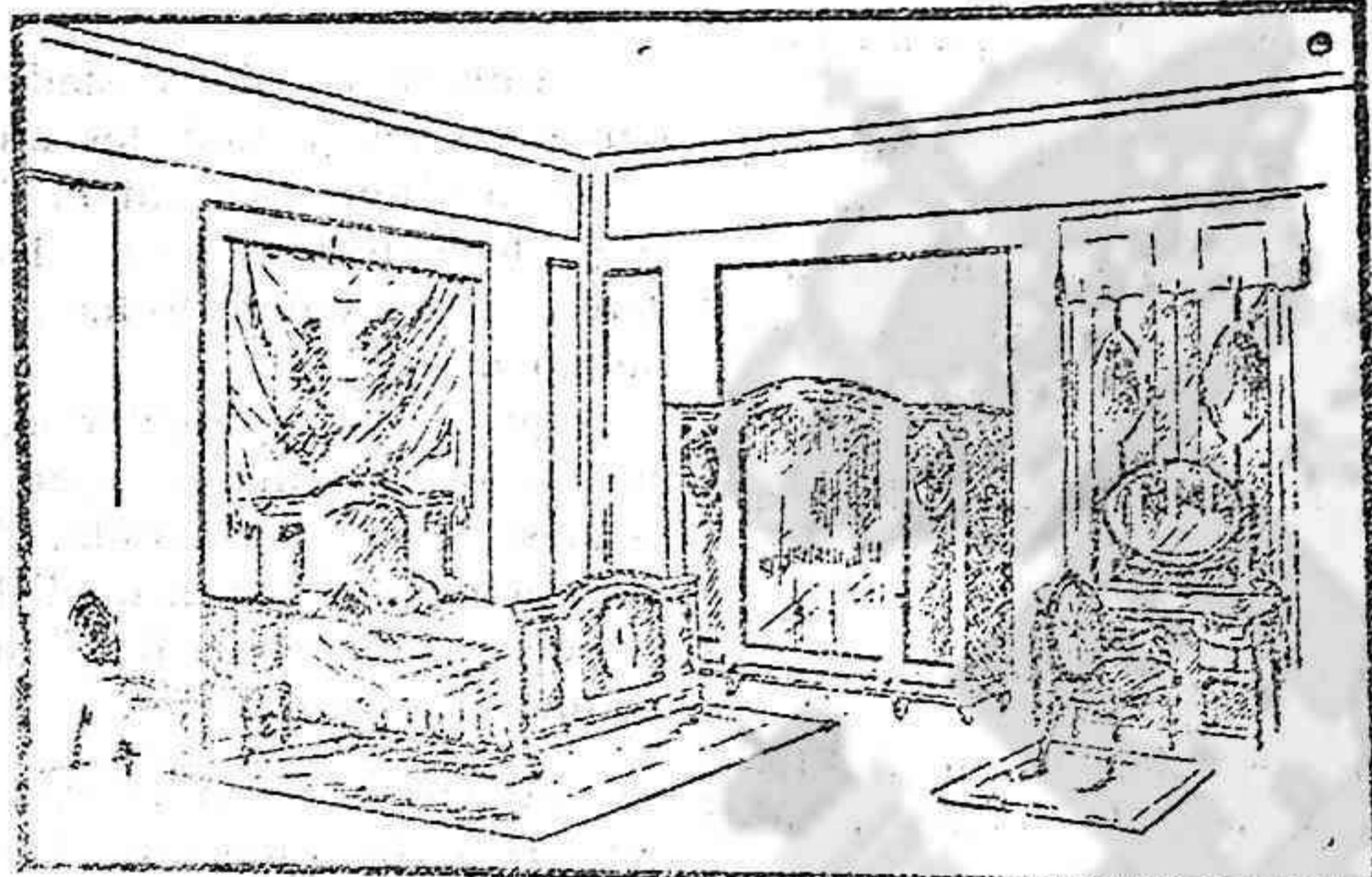
Rambla dels Estudis, 19 Barcelona

Telèfons A 561 - 562 — Apartat de Correus 588

Direcció telegràfica i telefònica : **Cataloniabanc**

Banca Valors Cupons Canvi Giros Borsa  
Caixa d'estalvis. — Agència de Préstecs per al Banc Hipotecari d'Espanya. = o o = Agències en nombroses poblacions de Catalunya i de fora, i a Gràcia, Sans i Sant Andreu.

Sucursal a Madrid : Avinguda del Comte de Peñalver, 19



No ho dubtil Per a comprar MOBLES

## Magatzems "EL SOL"

ES LA CASA QUE LI CONVÉ  
GARANTÍA DE CALITAT. - PREUS BARATÍSSIMS

Vegi l'assortit. Consulti els preus. Si li interessa, consulti les condicions de Venda a Plaços. Són les més avençatjoses del mercat.

Raval Santa Anna, 23 al 27 REUS

## Mac-Andrews & Co. Limited

TARRAGONA

Línia de vapors nous i ràpids per a càrrega, passatgers, des de tots els ports d'Espanya a Londres, Liverpool i demés ports d'Anglaterra, Holanda i Alemanya

Per a Ambers vapor **GARONNE**, dia 23 d'Abri.

Per a Londres vapor **LYS**, dia 27 d'Abri.

Per a Hamburg vapor **CARPIO** dia 23 d'Abri.

Per a Liverpool vapor **CASTELAR**, dia 21 d'Abri.

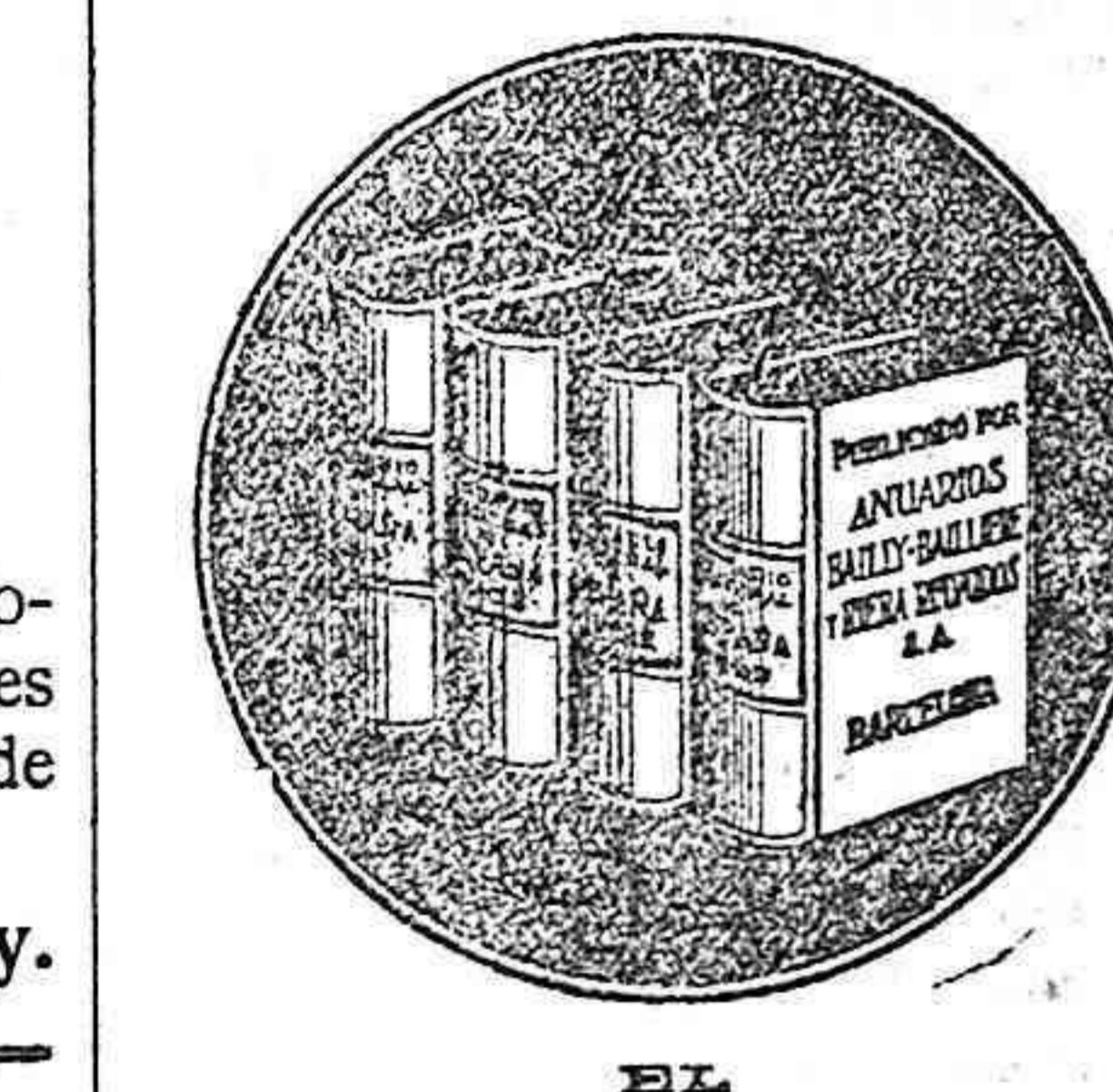
Per a Hull vapor dia d'Abri.

**NOTA:** Aquesta Companyia disposa de cobers propis als molts per a efectuar la descàrrega dels vapors sens demora.

Agents de The Royal Mail Steam Navigation C. Ltd. i demés Companyias, amb servei regular de vapors des del Nord i Este d'Espanya i Portugal a tots els països d'Amèrica del Sud, per a càrrega i passatgers.

Segurs Agents de The British & Foreign Maridé Insurance C. Ltd. Segurs Marítims. — Agent de Royal Insurance C. Ltd. Segurs contra incendis.

**Lloyd's Agents**



## ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA

(Bailey-Baillière — Riera)

en su nueva edición ha sido aumentado a

4 TOMOS

(cuidadosamente encuadrernados en  
unas 8.500 páginas en Junta)

MÁS DE TRES MILLONES DE DATOS

54 MAPAS EN COLORES

DELAS PROVINCIAS Y POSESIONES DE ESPAÑA

Esta obra contiene los datos del Comercio,

Industria y Profesiones de España y Posesiones

y una extensa Sección Extranjera con datos

de todos los países del Globo

Precio de un ejemplar completo:

90 Ptas. franco de portes en toda España

ANUNCIAZIONE EN EL ANUARIO  
ES DADA CON LA EFICACIA DE LA  
PUBLICIDAD

Anuarios Bailey-Baillière y Riera Reunidos, S. A.  
Enrique Granados, 22 y 23. BARCELONA

## Nou horari de trens

DE REUS A PARCELONA

Surt ales 5'20. Arriba a les 8'56

• 6'55 • 8'41

• 7'41 • 9'35

• 8'37 • 13'20

• 13'14 • 15'38

• 15'40 • 19'11

• 17'05 • 20'28

• 21'14 • 23'15 R.

DE BARCELONA A REUS

Surt ales 5'47. Arriba a les 9'15

• 8'27 • 10'19

• 9'25 • 12'56

• 13'10 • 16'31

• 15'20 • 20'13

• 18'47 • 21'05

• 19'48 • 21'41 E.

DE REUS A SARAGOSSA

Surten a les 6'30, 10'23, 13'38,

17'41, 20'40 i 21'44.

DE SARAGOSSA A REUS

Arriben a les 7'38, 8, 10'12, 15'36,

21'10.

Arrendaré Mas o Xalet

Amb BRILLOGENO  
aconseguirà vosté que el  
seu calçat, moneder i de  
més articles de cuiro, si-  
guin del color que més li  
plagui i quedin com nous.

L'únic producte que te-  
nyeix els cuiros en tota me-  
na de colors, deixant-los  
com nous flamants.

De venda a les Sabate-  
ries, Novetats i Droguer-  
ies.

## Raiamel

El millor extracte integral de  
raïm fresc. Exquisit reconsti-  
tuent natural propi per a les  
criatures i persones d'estòmac  
delicat.

Dipòsit : Farmàcia Cavallé  
Reus - Venda: en totes les Far-  
màcies i Drogueries.

Qui pot reparar-li,  
amb seguretat, rapidesa  
i economia els seus mo-  
tors elèctrics?

¡Sens cap dubte!  
els

Tallers electro-mecànics

**PERE MONNÉ**

PALO SANTO, NÚM. 2

proper a la ciutat; poca terra; ai-  
gua abundant; per a família re-  
duïda.

Informaran en aquesta im-  
premta.

## Canvis facilitats pel BANC DE BILBAO

BORSA DE MADRID

Vila de Madrid 5 °, 1914 88

Sucrera Espanya 4 °, estamp. 80'60

Accs. Banc d'Espanya 580'—

C. A. de Tabacs 230'—

Sucrera Espanya ordin. 71'75

• preferents 164'—

BORSA DE BILBAO

Ajuntament Bilbao 1916 80'

C. Siderúrgica Mediterrani 129'—

Accs. Ban cde Bilbao 2055'—

• Banc de Viscàia 1800'—

• Navilera Sota i Aznar 11'15'

• Alts Forns de Viscàia 179'75

• La Paparera Espanyola 202'—

• Unió Resinera Espanyola 41'—

• Espanyola Explosius 1155'—

Imp. LES CIRCUMSTANCIAS

## Centre general d'assumptes administratius

DIRIGIT PER

**E. BERGADA PORTA**

AGENT MATRICULAT

Amb l'assesorament de personal competent i tècnic

## GESTIÓ I TRAMITACIÓ DE :

Recursos d'alçada i contencios - Administratius - Presentació de documents i gestió d'expedients en les oficines de l'Estat, província i municipi, avenços de quotes de contribucions industrial, rústica i urbana. Presentació d'altres, baixes i traspasos. Balanços-Declaracions de sous d'empleats i obrers, Llibre de vendes. — Obtenció de certificats penals, d'últimes voluntats, etc. Titols de xofre.

Tramitació de tota classe d'expedients de juridició voluntària-Inventaris—expedients possesoris—Ab-intestats, etc.

Obtenció de tota classe de crèdits hipotecaris.

Cobro de crèdits a comissió.

CONJLTS, INFO RMES, ETC.

## OFICINES PROVISIONALS:

Raval Sta. Anna, 58, entl.º - Tel. 416. - REUS

## Banc Central

Capital autotitzat 200.000.000 de pessetes

Capital desembolsat 60.000.000

Fondos de reserva 20.500.000

## SUCURSAL DE REUS

Telèfons núms. 30 i 31. - Apartat de Correus n.º 22

Comptes corrents amb interès. - Compra-venda de valors. - Descompte de cupons. - Dipòsits de valors en custòdia. - Cambi estranger. - Crèdits comercials i personals. Giros - Cartes de crèdit i, en general, tota classe d'operacions de Banca.

## CAIXA D'ESTALVIS

amb abonament d'interessos al 4 per 100

## CAIXES DE SEGURETAT

amb compartiments de